

Бъдете информирани относно Вашите права

В случай на нужда се обадете на някоя от горещите линии, публикувани в тази брошура.

Вие получихте тази брошура, защото кандидатствахте за неимигрантска виза, даваща право временно да работите или учите в САЩ. Целта на брошурата е да Ви помогне да разберете какви са Вашите права, когато пристигнете в САЩ. Даже и когато пребивавате в САЩ временно, Вие имате доста от основните права, свързани с работата Ви, които имат и американските граждани.

Тази брошура съдържа основните елементи на Вашите права на работното място. Познаването на тези права ще Ви помогне да се защитавате от незаконни посегателства. Пазете брошурата с Вас по време на престоя Ви в САЩ в случай че се наложи да потърсите помощ или съдействие.

Тази брошура е създадена и за да Ви защити от най-сериозните посегателства срещу личността, като трафика на хора. Трафикът на хора е форма на робство в съвременен вариант, където работодател или друг човек, чрез физически или психологически тормоз, причинява на трето лице усещане за невъзможност за справяне с дадена ситуация. **Наличието на ситуация, свързана с тормоз на работното място, и осъзнаването, че сте попаднали в нея, е първата стъпка към получаването на помощ.**

Ако пристигнете в САЩ и имате проблеми на работното място, трябва да потърсите помощ незабавно. Не вярвайте на Вашия работодател, ако твърди, че нямате законни права в САЩ. Не приемайте правни съвети от Вашия работодател или контрактор. Само адвокат, който Ви предствлява, може да Ви дава правни съвети.

Ако предполагате, че Вашите права са били нарушени, използвайте горещите линии, публикувани в тази брошура. Те ще Ви помогнат да се свържете с местни организации, които ще Ви предоставят услугите си. **Не се колебайте да се свържете с тези организации. Те са създадени, за да Ви помагат.**

Тази брошура не замества правните съвети. Съществуват и други видове виза, позволяващи временна работа или образование, и не бива да се колебаете при нужда да потърсите повече информация относно Вашата виза.

ВИЕ ПРИСТИГАТЕ В САЩ С ЦЕЛ ВРЕМЕННА РАБОТА ИЛИ ОБУЧЕНИЕ?

Ние сме сигурни, че Вашето пребиваване ще бъде интересно и ползотворно. Ако обаче срещнете някакви проблеми, трябва да знаете, че имате права и можете да получите помощ!

Вие имате правото да:

- Да бъдете третиран равноправно и да Ви се заплаща равностойно;
- Да не бъдете държан на дадена работа против волята си;
- Да държите в себе си Вашия паспорт и други лични документи;
- В случай на злоупотреба да уведомите незабавно;

Тези права и други са обяснени в тази брошура.

Ако с Вас се отнасят зле или Вашите права са нарушени, обадете се на тези безплатни телефони:

Национален център за борба с трафика на хора
24-часова безплатна гореща линия
1-888-373-7888
(Поддържа се от неправителствена организация)

Отдел за борба с трафика на хора и експлоатация на работниците
Линия за оплаквания
(Понеделник – Петък, 9:00-17:00, Източно време)
1-888-428-7581
(Поддържа се от Департамента по правосъдие)

В случаи на пряка физическа заплаха, обадете се на телефон 911

АКО ВАШИТЕ ПРАВА СА БИЛИ НАРУШЕНИ, ОБАДЕТЕ СЕ НА ТЕЗИ БЕЗПЛАТНИ ТЕЛЕФОНИ:

Национален център за борба с трафика на хора
(1-888-373-7888)
(Денонощно)

Отдел за борба с трафика на хора и експлоатация на работниците
(1-888-428-7581)
(Понеделник – Петък, 09:00 – 17:00ч.)

Повече за правата Ви за достойно отношение и равностойно заплащане на труда можете да прочетете на стр. 5

Повече за правото Ви да не бъдете държани на дадена работа против Вашата воля можете да намерите на стр. 7

Тази брошура се издава съобразно федерален закон на САЩ, Public Law 110-457. Правителството на САЩ издава тази брошура съобразно закона с цел да защити достойнството на всички, които пристигат в тази страна. Правителството на САЩ е решено да се бори с трафика на хора и нарушаването правата на работниците.

ЗАПОМНЕТЕ!!

Има начини да се защитите

- Пазете паспорта си на сигурно, лесно достъпно място по всяко време;
- Пазете копия от Вашия паспорт, виза и трудов договор в родината си при Ваши роднини или приятели;
- Винаги дръжте в себе си телефонния номер на Посолството на Вашата страна в САЩ;
- Водете записки за Всички дни и часове които работите и за размера и датата на всяко плащане, което получавате; и
- Ако имате нужда от помощ незабавно се обадете на горещата линия на Националния център за борба с трафика на хора: 1-888-373-7888 (24 часа), или на линията за оплаквания на Отдела за борба с трафика на хора и експлоатация на работниците: 1-888-428-7581 (Понеделник – Петък , 9:00-17:00, Източно време)

Измама и лъжа:

Работодатели и хора, които ги подпомагат, могат да използват лъжа и измама.

Такива примери са:

- Фалшиви обещанията относно условията на работа, подслон или заплата;
- Обяснението от страна на работодателя, че нямате права;
- Обяснението от страна на работодателя, че никой няма да Ви повярва при евентуално търсене на помощ от Ваша страна;
- Инструкции да лъжете относно самоличността на работодателя и хората, които го подпомагат.

2. Какво да направя, ако подобни неща ми се случат?

–Ако някое от горепосочените неща Ви се случат или сте в опасна ситуация, **потърсете помощ незабавно**, като се обадите на 911, на Националния център за борба с трафика на хора (1-888-373-7888), или на телефонната линия на Отдела за борба с трафика на хора и експлоатация на работниците (1-888-428-7581). Те биха могли да Ви съдействат да се свържете с някоя от местните организации, помагачи на жертви на трафика на хора на регионално ниво.

–Ако се намирате в ситуация на опасност от физическа саморазправа, незабавно се обадете на 911, за да информирате полицията. Ако потърсите съдействие от полицията, покажете им тази брошура и им разкажете за тормоза, на който сте подложени.

3. Ще бъда ли депортиран ако докладвам за оказан тормоз?

Има програми, които защитават хората, които докладват за извършен тормоз. Не бива да се притеснявате да търсите помощ дори и при положение че имате притеснения относно Вашия имигрантски статут. Трябва да се консултирате с адвокат по имиграционни дела, който не работи за вашия работодател. На горещите линии ще Ви помогнат да намерите някого, с когото да се консултирате.

–Ако смятате, че сте обект на трафик на хора или на друго сериозно престъпление, в това число изнасилване и сексуално посегателство, имате право да кандидатствате за специфична неимигрантска виза, като Т виза (за жертви на трафик на хора), или U виза (за жертви на други сериозни престъпления). Тези визи са създадени да предоставят защита на хората, жертви на определени криминални престъпления, които имат притеснения относно техния имигрантски статут. За много хора тези визи са непознати. Вие бихте могли да изискате съдействие относно придобиването им.

4. Какви услуги се предоставят на засегнатите от трафика на хора?

Ако сте засегнат от трафика на хора, Вие бихте могли да получите различни компенсации, услуги и имигрантски помощи, в съответствие с федералните или щатски програми. Много организации могат да Ви помогнат да получите тези услуги, които включват медицински грижи, психологически и здравни услуги, осигуряване на покрив, зъболекарски услуги, наемане на подходящи адвокати за имигрантски, или други правни нужди, помощ при назначаване на работа и други подобни.

ЗАПОМНЕТЕ:

Преди да отпътувате за САЩ, поговорете с представител на фирмата, набираща сезонни работници, или с такива работници от предишни години, които да Ви предоставят информация за лицата и организациите, към които бихте могли да се обърнете, ако имате проблеми или въпроси по време на пребиваването си в САЩ.

Трафик на хора

1. Какво представлява трафикът на хора?

Трафикът на хора е едно от най-опасните престъпления, които всеки човек, пребиваващ в САЩ, може да срещне на работното си място. За трафик на хора може да се говори, когато човек е назначен на работа, транспортиран или държан срещу волята си, с цел да бъде експлоатиран. За пълното определение на трафика на хора, моля посетете www.state.gov/g/tip (Legislation-Trafficking Victims protection Act). По-долу са описани някои елементи, които биха могли да индикират трафик на хора.

Заплахи и Страх:

Работодатели и хора, които ги подпомагат, могат да използват заплахи и други сплашващи и принудителни действия, които биха накарали Вас и Ваши колеги да се почувствате твърде уплашени, за да се опитате да напуснете. Например:

Побой, физически или сексуален тормоз;

Заплахи за побой, физически или сексуален тормоз;

Заклучване или принудително задържане на работник;

Заплаха за физическа разправа с работника или неговото семейство при опит за напускане на работа, оплакване от грубо отношение, опит за оплакване до съответните власти или при опит за търсене на помощ от страна на работника;

Заплахи за депортиране, арест или предаване на полицията при опит за напускане на работа, оплакване или търсене на помощ поради влошената ситуация на работника;

Работодателят, или някой, който работи за него, е наранявал, заплашвал други работници, които са се опитвали да напуснат, оплачат или да потърсят помощ; или отправени заплахи, че всеки работник, който се опита да напусне, ще бъде намерен и върнат обратно.

Правила и контрол:

Работодатели и хора, които ги подпомагат, могат да използват определени правила за контрол, които правят много трудно Вашето напускане на работа, оплакването или търсенето на помощ от Вас или Ваши колеги. Такива примери са:

Правила, насочени срещу напускане на работа, или стриктни правила за това къде можете да пребивавате извън работно време;

Правила, насочени срещу правото да държите у себе си Вашия паспорт, виза, свидетелство за раждане или други Ваши документи за самоличност;

Отказ от адекватна храна, подслон или медицинско обслужване;

Забрана или ограничения за свободна комуникация със семейството Ви, колегите или други хора извън работното място.

Преглед на визовия процес

Какво представлява неимигрантската виза?

Неимигрантската виза е документ на правителството на САЩ, който позволява на пътуващите за САЩ лица да кандидатстват за влизане в САЩ с определена цел; например, да работят или да учат.

Процесът на кандидатстване за виза включва два важни етапа:

Кандидатстване за визата в съответното Посолство или Консулство на САЩ в чужбина; и

Кои са важните части от моята документация?

Визата. Тя се поставя във Вашия паспорт и съдържа Вашата снимка и дата на изтичане. Ако Вашата виза изтече, Вие вече не можете да я използвате за пътуване и трябва да кандидатствате за нова.

Ако Вашата виза е за работа в САЩ, тя съдържа името на работодателя, който е подал петиция за Вас да работите в САЩ.

ЗАПОМНЕТЕ
Когато пристигнете в САЩ, пазете паспорта си и останалите документи на сигурно място, където ще имате достъп до тях по всяко време! Незаконно е Вашият работодател да Ви отнема паспорта.

Вашата виза за временна работа в САЩ не Ви позволява да работите за друг избран от Вас работодател – тя е разрешение за работа само за работодателя, който е вписан във Вашата молба за виза. Промяна на работодателя е възможна само в много редки случаи.

Това не означава, че трябва да продължите да работите за работодател, който злоупотребява или експлоатира труда

Ви.

Формуляр I-94. Това е бяло картонче, което Ви се предоставя при влизане в САЩ. Вашият I-94 показва периода, за който Ви е позволено да останете в САЩ.

Не губете този формуляр!

ЗАПОМНЕТЕ

Преди да пътувате за САЩ, направете по две копия от всички важни документи, особено от паспорта (с визата), Вашия договор и Вашите документи за самоличност. Дайте един комплект от тези документи на някой, на когото имате доверие в родината си. Когато пристигнете в САЩ и получите формуляр I-94, направете едно копие от него в случай че загубите оригинала. Пазете тези документи на сигурно място.

Вашите работни права в САЩ

Имате няколко права, които са специфични за различните видове визи. Те са разяснени по-долу по визови категории.

A-3, G-5 и B-1 визи за домашни помощници

Ако работите за дипломат (A-3 виза) или за представител на международна организация (G-5), или ако сте домашен помощник с B-1 виза, Вашият работодател трябва да ви предостави договор, който отговаря на американския закон.

Договорът трябва да включва следните клаузи:

- Съгласие от страна на работодателя да не задържа Вашия паспорт, договор за работа или други Ваши вещи;
- Ангажимент от страна на Вашия работодател да спазва всички закони на САЩ;
- Размера на заплащането, което ще пручавате за Вашия труд, и колко често ще Ви се заплаща; и
- Описание на работните Ви задължения, работни часове на седмица, празници, болнични и отпуски.

Убедете се, че разбирате условията на договора. Ако не разбирате езика, на който е написан договора, помолете някой, на когото имате доверие, да Ви го прочете на език, който разбирате. **Не подписвайте нещо, което не разбирате!**

Когато кандидатствате за виза, американски консулски служител ще разговаря с Вас и ще провери дали договорът Ви отговаря на американския закон. Не се притеснявайте да му задавате въпроси. Вашият работодател не би трябвало да присъства на интервюто с консулския служител.

Ако подпишете договор, който нарушава Вашите права, или ако Вашият работодател не изпълнява условията по договора, незабавно се обадете на горещите телефонни линии, посочени в тази брошура. Там можете да получите помощ за намиране на адвокат, който да Ви обясни правата в тази ситуация.

H-1B и H-1B1 визи за работа в специализирани области Ако пристигате в САЩ, за да работите в някаква специализирана област, или като модел, моля обърнете се към: www.Travel.State.gov за повече информация относно Вашите права и възможности за смяна на работодателя.

H-2A временни селскостопански работници Ако сте сезонен селскостопански работник, Вие трябва да получите писмено описание на условията, при които ще работите, не по-късно от първия работен ден. Този документ трябва да съдържа подробна информация за придобивките, надницата, настаняването, продължителността на работния ден и транспорта, който Вашият работодател ще осигури.

Ако работите с пестициди, които изискват предпазна екипировка (маски, респиратори и др.), Вашият работодател трябва да Ви подsigури такава в добро състояние.

● **Спешна медицинска помощ:** в случаи на спешност, обадете се на **911** и помолете за изпращане на линейка.

Вашите разходи подлежат на възстановяване. Трябва да съобщите колкото може по-скоро на работодателя, за да може той да подготви нужните документи.

Когато сте при доктор или в клиника, помолете за копие от документацията относно Вашето заболяване или злополука.

Право да се присъединявате към профсъюзи и колективни договори

● С малко изключения, всички работещи в САЩ имат право да формират или да се присъединяват към сдружения и профсъюзи, независимо от техния имигрантски статут според федералния закон. Вашият работодател няма право да предприема действия срещу Вас в това отношение. Това значи, че Вие можете да:

Се присъедините към Ваши колеги, желаещи увеличаване на заплащането или подобряване условията на труд;

Присъствате на публични речи, изяви и демонстрации; или

Присъедините към съюз или друг вид работническа организация.

Право на защита според Щатския закон

● Обадете се на телефонните номера, посочени в тази брошура, на организациите, които могат да Ви посъветват за Вашите права в щата, в който работите.

Право да напуснете враждебна работна среда

● Вие не сте длъжни да работите за работодател, който злоупотребява с Вас.

● Ако, обаче, сте влезли в САЩ с работна виза и напуснете Вашия работодател, Вашата виза няма да бъде валидна повече. Въпреки това, в зависимост от типа виза Вие можете да преминете на друга

категория или да смените работодателя. Възможно е легално да останете в САЩ, за предприемане на съдебни действия.

● Можете да подадете официална жалба или да заведете дело срещу работодател, докато все още работите. Има строги наказания за работодател, който се опитва да наказва работник, затова че си търси правата.

● Ако имате проблеми с настоящия работодател, позвънете на телефоните от тази брошура. Ще можете да се свържете с хора и организации, които да Ви посъветват и предложат различни варианти за действие.

ЗАПОМНЕТЕ

Вие имате права в САЩ и никой не може да Ви ги отнеме. Има стотици организации, които могат да помогнат. Не се страхувайте да потърсите помощ, за да защитите правата си.

- Като служител Вие имате право да не бъдете третиран/а зле или различно на работното място поради Вашия пол, раса, националност, цвят, религия или инвалидност.
- Вашият работодател трябва да заплаща еднакво на всеки служител за дадена работа и да предлага на служителите еднакви възможности за работа, независимо от пол, раса, националност, цвят, религия или инвалидност.
- Вашият работодател не може да Ви кара да говорите само на английски език, освен ако не е налице важна причина, свързана с работата.

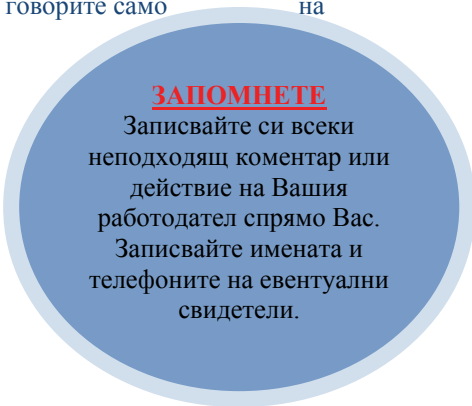
Ваши права като жена работник

- Вашият работодател **НЕ МОЖЕ** да се отнася към Вас различно или лошо поради факта, че сте жена или защото сте бременна – това е полова дискриминация. Независимо дали сте мъж или жена, вашият работодател **НЕ МОЖЕ** да упражнява сексуален тормоз. Вашият работодател не може никога да: Исква от Вас да извършвате полов акт; Ви докосва сексуално; или Изрича, казва или крещи сексуални или обидни коментари.

Право на здравословна и безопасна работна среда

- Всички служители имат право на здравословна и безопасна работна среда:
Квартира: ако Вашият работодател предлага квартира, то тя трябва да бъде чиста, сигурна, устойчива постройка.
Бани: банята трябва да бъде чиста и леснодостъпна.
Вода: ако работите земеделска работа, в повечето случаи имате право на чиста и годна за пиене и за миене на ръцете вода.
Заболяване и трудова злополука: Ако се разболеете или Ви прилошее по време на работа, имате право да потърсите медицинска помощ. В повечето случаи тази помощ е безплатна, а Вие получавате част от пропуснатото трудово възнаграждение.

- Ако работите в близост до или с **пестициди или опасни химикали** Имате право да миете ръцете си всеки път след употреба на пестициди/химикали. Имате право на обучение за работа с пестициди през първите 5 дни работа. Вашият работодател трябва да Ви съобщи къде и кога са разпръсквани пестициди, за да ви предпази от излагане на тях. Работници и други хора не трябва да се намират на място, където се разпръскват пестициди.

Внимание!
 Вашият работодател не може да Ви застави да правите нещо или да отидете някъде или да Ви върне обратно в собствената Ви страна, като задържа заплащането Ви.

- Имате право на заплащане равно или по-голямо от определеното от правителството. Това заплащане се прилага независимо от това дали Ви се плаща на час или на норма.
- Вие не трябва да плащате социално осигуряване или други американски данъци на работния просредник в родината Ви.
- Вашият работодател трябва да Ви осигури чисто и сигурно жилище без допълнително заплащане.
- Вашият работодател трябва да Ви заплати транспортните разходи от родината до работното място, но само след като сте работили поне половината от срока на договора си; и работодателят трябва да заплати транспортните разходи за връщане в родината Ви след приключване на договора.
- Вие имате гарантирани поне 3/4 от работните дни по договор, освен в случай че не сте преместен от американския си работодател през първата половина на договора.

H-2B визи за временна неселскостопанска работа

- Ако сте временен работник, Вие имате право на заплащане равно или над преобладаващата заплата, която може да бъде федералната, щатската или местната законово установена минимална заплата, но може да бъде и по-висока. Тази заплата се прилага независимо от това дали Ви се плаща почасово или на норма.
- Вашият работодател трябва да заплати транспортните разходи за връщане в родината Ви след приключване на договора или ако бъдете предсрочно освободени от фирмата по бизнес причини, несвързани с изпълнението на служебните Ви задължения.
- Обикновено към Вас се прилагат същите условия и правила на работа, които са нормални за останалите местни работници в района.
- Никога не трябва да плащате данъци и такси на работния просредник в родината си.

J-1 визи за обменни програми

Програмата трябва да бъде с продължителност поне три седмици, освен в случаите когато е спонсорирана от Федералното правителство. Формуляр DS-2019, който е основен документ, позволяващ кандидатстване за J-1 виза, показва вида на обменната програма и нейния срок. В зависимост от вида на програмата, може да има други документи и/или договори, които да покриват срока на обменната програма.

- Информацията от Вашия спонсор трябва да бъде точна и да обяснява всички разходи, условия и ограничения на програмата. Вашият спонсор също трябва да Ви запознае с:

- Правилата за пътуване и влизане в САЩ;
- Настаняването;
- Такси и разходи, включително и разходите за издръжка, здравеопазване и застраховка ;
- Живота и обичаите в САЩ;
- Местните власти;
- Адреса на Вашата компания-спонсор, както и името и телефонния номер на човека, отговарящ за Вас в САЩ;
- Телефони и адреси на отдела, отговарящ за обменните програми към Държавния Департамент на САЩ; и
- Брошурата на Държавния Департамент за обменните програми;

Ако пристигате за участие в програмата за летен обмен и нямате предварително уредена работа, Вашият спонсор трябва да Ви съдейства за намиране на работа, ако не сте успели да си намерите такава през първата седмица на Вашия престой, както и да гарантира получаването на заплащане и условия, съизмерими с тези, които се предлагат на американските работници.

Ако участвате в J-1 програмата за обучение или практика:

Вашият спонсор трябва да проведе интервю с Вас лично, по телефона, или чрез уеб камера;

Вашият спонсор трябва да предостави План за обучение или практика (формуляр DS-7002) преди кандидатстването за виза. Този формуляр съдържа обобщение на целите на програмата, както и стипендията, която ще Ви бъде платена.

Вашият спонсор трябва да Ви предостави в писмен вид информация за разходите и таксите, които трябва да платите, и оценка на разходите за издръжка в САЩ.

Вашата програма трябва да бъде поне 32 часа седмично; и

Ако обучението или практиката са в селското стопанство, условията на работа и заплатата трябва да отговарят на федералните изисквания за работа в селското стопанство.

Вашият спонсор трябва да се увери, че имате медицинска застраховка, макар че не е задължително той да я осигури или да плаща за нея.

Ако работите в САЩ, трябва да кандидатствате и да получите Социално Осигурителен Номер, а Вашият работодател трябва да отчита всички данъчни удържки, като използва този номер.

Ако сте придружени от Вашия съпруг/съпруга или непълнолетни деца на J-2 виза, те могат да кандидатстват за разрешение за работа само ако докажат, че с този доход няма да издържат Вас.

За повече информация относно визовите категории и процедурите за влизане в САЩ, вижте интернет страницата на Държавния Департамент на САЩ:
www.Travel.State.gov

Вашите права, независимо от вида на вашата виза

Вие също така имате много други права, **независимо от вида на Вашата виза**. Ако някое от тези права бъде нарушено, можете да съобщите за това на съответната правителствена агенция. В повечето случаи можете да заведете дело и да се опитате да възстановите пропуснати ползи, без да се притеснявате от наказание.

Право да не бъдете изнудвани

- Незаконно е работодателят да Ви заплашва, например, че ще уведоми имиграционните власти или полицията, ако потърсите правата си! Ако работодателят Ви заплаши, **веднага потърсете помощ. Запомнете, Вашата сигурност е на първо място!**

Право на заплащане

- Имате правото да получите възнаграждение **за цялата работа, която сте извършили, равно на това, което получават всички американски работници.**
- Имате право на поне минималното федерално възнаграждение от 6.55 долара на час, или 7.25 долара на час, считано от 24 юли 2009 също толкова, колкото всички американски работници. Също така имате право на:
  - Минималното трудово възнаграждение на **щата**, в който работите. Ако възнаграждението е по-високо от федералното.
  - Вашият трудов договор може да задължава работодателя да ви плаща по-високо възнаграждение.

- Повечето от работещите в САЩ имат право на допълнително възнаграждение в размер на 150% за положени часове извънреден труд (над 40 часа седмично). Например, ако Вашето трудово възнаграждение е 10 долара на час, Вашият работодател може да бъде задължен да плати 15 долара за всеки отработен час над 40 за текущата седмица.

- Ако работодателят взема пари от заплатата Ви, тези пари се наричат удържки. Много от тези удържки са незаконни, ако правят Вашето възнаграждение под легалния минимум. Например, работодателят обикновено не може да удържа пари за наем (при някои визови категории квартирите са обявени като безплатни), за униформи, за екипировка за сигурност или за наемане на работа.

ЗАПОМНЕТЕ

Записвайте внимателно **всеки отработен час.**

Запишете в тетрадка всички часове, колко ви е заплатено, какви удържки са направени и основанията за тези удържки.

Право на недискриминация